

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Ludmila Bîrca în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Isac Artiom XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 07.07.2016 - 21.12.2017;

instanța de apel: 20.02.2018 - 28.03.2018;

instanța de recurs: 04.06.2018 - 11.07.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21 decembrie 2017, inculpatul, Artiom Isac, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. lit. c), d) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta sentință și a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 februarie 2017, lui Artiom Isac i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Artiom Isac în beneficiul părții vătămate Iurii Doroftei suma de 39 000 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Artiom Isac în perioada de timp 25 decembrie 2016, ora 16:00 - 26 decembrie 2016, ora 07:30,

urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea lacătului, a pătruns în debaraua situată pe XXXXX, care aparține cu drept de proprietate cet. Iurii Doroftei, de unde pe ascuns a sustras un ciocan de model „Makita” de culoare verde combinat cu albastru la prețul de 10 000 lei, un set de instrumente „Makita” la prețul de 3 000 lei, set de instrumente „Paul Kraft” la prețul de 5 000 lei, aparat de sudat pentru țevi „Polipropilen” la prețul de 3 000 lei, uscător la prețul de 2 000 lei, fereastră electric de model „Skil” la prețul de 3 000 lei, set din cauciucuri cu jante din titan la prețul de 13 000 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 39 000 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Ludmila Bîrcă a declarat apel în numele inculpatului, Artiom Isac, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul fie achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii imputate din motivul că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat, cu respingerea acțiunii civile.

În motivarea cerințelor sale, apărătorul a invocat că, instanța de fond a tras la răspundere o persoană nevinovată și a aplicat o pedeapsă privativă de libertate neîntemeiat, nu a ținut cont de faptul că persoana este supusă răspunderii și pedepsei penale numai pentru o faptă săvârșită cu vinovăție, care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală, instanța nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, precum și de alte fapte care dovedesc nevinovăția lui Artiom Isac, or, inculpat a pledat nevinovat pe tot procesul de judecată.

Totodată, avocatul a menționat dezacordul cu aprecierea probelor, susținând că la materialele cauzei lipsesc probe care să demonstreze cert vinovăția inculpatului.

Mai mult, avocatul a indicat că, instanța de fond urma să ia în calcul informația Centrului Comunitar de Sănătate Mintală Botanica înregistrată cu nr. 2961 din 25.01.2017, în privința lui Artiom Isac ca urmare a interpelării Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău din 11.01.2017, prin care se atestă că ultimul a beneficiat de serviciile medicului psihiatru în sect. Botanica, mun. Chișinău și se află la evidența dispensarică a medicului psihiatru cu diagnoza: *Retard mintal moderat*, astfel, avocatul a solicitat să fie efectuată o expertiză pentru a se stabili cu certitudine dacă la momentul săvârșirii infracțiunii imputate ultimul dispunea de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Ludmila Bîrcă în numele inculpatului, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu

certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, în pofida faptului că inculpatul, Artiom Isac, nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și a refuzat să dea declarații atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, vinovăția acestuia este pe deplin dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării, printre care declarațiile părții vătămate, ale martorului și documentele cercetate în ședința de judecată, și anume, *declarațiile părții vătămate, Iurii Doroftei care (f.d. 122); declarațiile martorului, Stanislav Golban (f.d. 123-124); plângerea părții vătămate, Iurii Doroftei din 26 decembrie 2016 (f.d. 7); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.12.2016 (f.d. 9-10); procesul-verbal de autodenunțare din 03 ianuarie 2017 (f.d. 31); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 11.01.2017, din care rezultă că martorul, Stanislav Golban, l-a recunoscut pe Artiom Isac (f.d. 41-42).*

Subsecvent, instanța de apel a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Artiom Isac încadrarea juridică corespunzătoare și anume în prevederile art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Cu referire la apelul declarat de către partea apărării, instanța de apel a menționat că, apărarea pledează pentru pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, or, aceste argumente nu și-au găsit confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care instanța de apel le-a respins ca nefondate.

Faptul că în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul, Artiom Isac, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu și-a recunoscut-o și a refuzat de a face declarații, nu poate influența asupra autenticității și veridicității procesului-verbal de autodenunțare din 03 ianuarie 2017 și a procesului-verbal de audiere în calitate de bănuț din 11.01.2017, or, nerecunoașterea vinei și refuzul de a da declarații este un drept al inculpatului.

Cu referire la alegațiile avocatului precum că, în prezenta cauză nu a fost dispusă efectuarea unei expertize psihiatrico-legale în privința inculpatului, Artiom Isac, având în vedere că ultimul se află la evidența dispensară a medicului psihiatru cu diagnoza „*retard mintal moderat*”, instanța de apel a indicat lipsa temeiului privind dispunerea efectuării expertize psihiatrice obligatorii, or, partea apărării nu a

prezentat probe cu privire la starea de responsabilitate sau capacitatea ultimului de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele ce ar putea trezi îndoieli.

De asemenea, instanța de apel analizând în coroborare declarațiile date de participanții la proces și materialele acumulate la faza urmăririi penale a conchis că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, a fost demonstrată înafara oricăror dubii, motiv pentru care se va respinge ca nefondată solicitarea apelantului privind pronunțarea unei sentințe de achitare a inculpatului de sub învinuirea adusă în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Cu referire la solicitarea apărătorului de a respinge acțiunea civilă, instanța de apel a indicat că, în conformitate cu art. 385 alin. (1) pct. 11) Cod procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunea dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă. În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că prin acțiunile infracționale comise cu intenție de către inculpatul Artiom Isac, părții vătămate, Doroftei Iurii, i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 39 000 lei, care însă nu a fost restituit, iar din acest motiv, suma respectivă urmează a fi încasată de la inculpat în beneficiul părții vătămate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ludmila Bîrcă în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

În motivarea recursului declarat, avocatul susține că instanța de apel a pronunțat o decizie bazată pe presupuneri interpretând unilateral probele administrate în respectiva cauză penală și fără a lua în calcul că inculpatul suferă de retard mintal.

Totodată, apărătorul susține că, instanța de apel eronat a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a sumei 39 000 lei, fără a fi administrate probe care să demonstreze valoarea reală a prejudiciului cauzat.

Mai mul, apărătorul indică că, instanțele anterioare au cumulat dublu pedepsele aplicate inculpatului, fapt demonstrat prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie 2017.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și motivarea soluției corespunde cu dispozitivul hotărârii

contestate, prin urmare, consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ludmila Bîrcă în numele inculpatului, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Din conținutul cererii de recurs se deduce temeiurile prevăzute de pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, având în vedere că apărătorul critică vinovăția inculpatului, considerând că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, solicitând ca inculpatul să fie achitat de sub învinuirea imputată.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire a fost comis de către Artiom Isac.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept.

Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare.

Cu referire la alegațiile apărării precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat soluția cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de către recurent, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nicio gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Totodată, Colegiul penal remarcă că, apărătorul eronat interpretează circumstanțele cauzei cu privire la faptul că instanța de apel nu a luat în calcul faptul că inculpatul are retard mintal, or, prin încheierea protocolară (procesul-verbal din 16 noiembrie 2016, f.d. 119), instanța de fond respinge solicitarea avocatului de a efectua o expertiză pentru a stabili dacă inculpatul la momentul comiterii faptei era responsabil, indicând că nu a fost constatat temei de reluare a cercetării judecătorești.

Mai mult, Colegiul penal nu se va expune asupra argumentelor prin care se susține că ar lipsi probe ce ar demonstra întinderea valorii prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpat și că instanțele anterioare au cumulat dublu pedepsele aplicate inculpatului, or, avocatul înaintează aceste argumente abia la etapa recursului ordinar, iar conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care face referință recurentul și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptelor comise.

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel.

Colegiul penal reține că, motivul invocat de recurent, precum că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, constituie o interpretare subiectivă a sa, or, instanța de apel corect a constatat că, în acțiunile lui Artin Isac, sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de apel. În cazul în care acesta și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte

de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

Prin urmare, erorile de drept invocate de recurent, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, iar din aceste considerente recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Ludmila Bîrca în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în cauza penală în privința lui *Isac Artiom XXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *08 august 2018*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan